

EXPRES

ILUSTROWANY

Nr 252 (1522)
ROK V.

ŚRODA

Pleven i Moch nie rozbią

przyjaźni polsko-francuskiej

Nota Rządu Polskiego określa represyjną akcję władz francuskich jako „kolejne bezpodstawne uderzenie, godzące w stosunki polsko-francuskie”, jako „kampanię, mającą na celu sianie nieufności i nienawiści między narodami”.

Spółczesność polskie oburzone tą kołejną falą aresztowań Polaków we Francji, w pełni solidaryzuje się ze stanowiskiem Rządu RP.

Rząd Plevena - Mocha pragnie zniszczyć przyjaźń narodów Francji i Polski, tak dla niego niewygodną i krępującą w chwili, gdy z rozkazu imperialistów amerykańskich francuska reakcja bierze czynny udział w przygotowaniu nowej wojny, usiłując wciągnąć Francję do sojuszu z mordercami Oradour, z katami Oświęcimia i Buchenwaldu.

Francuscy sługi imperializmu amerykańskiego przyklaskują waszyngtońskim projektom utworzenia zachodnio-niemieckiej armii faszystowskiej, udziela ją ochrony i pomocy zbrodnikom wojennym, wypuszczają na wolność zbirów spod znaku gestapo i petainowskiej milicji, a równocześnie aresztują polskich obywateli i utrzymują do więzień francuskich obrońców pokoju.

Terror francuskich wrogów ludu Francji i Polski nie zmienia jednak naszego stosunku do narodu francuskiego, do Francji prof. Juliot-Curie i Raymonde Dien, Francji Thoreza i prof. Wallon, Francji dokerów odmawiających ładowania broni, robotników odmawiających produkowania czołgów, tej Francji, która przeszło 12 milionami podpisów pod Apellem Sztokholmskim dała wyraz przywiązaniu do sprawy pokoju i przyjaźni między narodami.

Cały kraj manifestuje na wiecach sprawozdawczych po Kongresie Pokoju

WARSZAWA. — Odbijające się w kraju masowe zebrania i wiece, na których delegaci I Polskiego Kongresu Pokoju zapoznają szerokie rzesze społeczeństwa z przebiegiem obrad Kongresu, noszą charakter manifestacji sił narodu i jego gotowości do wzmożonej pracy i walki o pokrzyżowanie zbrodniczych planów anglo-amerykańskich podlegaczy do nowej wojny.

M. in. zebrania takie odbyły się w Rzeszowie, Przemyslu, Poznaniu i Radomiu.

Ambasador RP w Paryżu ostrzeżenie przed prowokatorami

GENEWA. — W związku z licznymi prowokacjami, podejmowanymi przez francuskie władze bezpieczeństwa wobec emigrantów polskich we Francji, ambasada RP w Paryżu zmuszona była wydać komunikat w którym ostrzeżenie ogół wychodźstwa polskiego we Francji przed nieznanymi osobnikami, którzy, podając się podstępnie i bezprawnie za funkcjonariuszy konsulatów RP, nawiedzają obywateli polskich, przeprowadzając przy tym wręcz policyjną indagację i składając prowokacyjne propozycje.

Konferencja „Caritas” w Warszawie

Postępowe duchowieństwo

weźmie czynny udział w walce o Plan 6-letni

WARSZAWA. — W dniu 12 bm. odbyło się zebranie organizacyjne zrzeszenia katolików „Caritas”.

Przewodniczący dotychczasowego zarządu, ks. Lemparty wygłosił referat o zadaniach zrzeszenia w świetle nowego statutu oraz omówił obszernie nową, ustaloną statutem, strukturę zrzeszenia, podkreślając, że daje ona możliwość pracy społecznej najszerzszemu rzeszom katolików. Praca ta — stwierdził ks. Lemparty — w której powinno uczestniczyć jak najwięcej księży i świeckich katolików jest do wodu; tak jak udział duchowieństwa w pracy „trójek”, zbierających podpisy pod Apellem Sztokholmskim, że duchowieństwo polskie chce budować lepszą i bogatszą przyszłość ojczyzny, że chce na swoim odcinku brać udział w realizacji Planu 6-letniego.

W szerokiej dyskusji zabierali głos liczni księża i terenowi działacze „Caritas”.

Zebrani uchwalili następnie jednomyślnie deklarację zjazdu, która jest wyrazem woli walki o pokój całego postępowego duchowieństwa.

— Wspaniały plan —
przekształcenia przyrody

Nowy dowód

pokoju budownictwa ZSRR

Uchwała Rady Ministrów Związku Radzieckiego w sprawie budowy Kanału Turkmeńskiego

MOSKWA. — Cała prasa radziecka opublikowała uchwałę Rady Ministrów ZSRR w sprawie budowy Kanału Turkmeńskiego, który połączy rzekę Amu-Darię z Krasnowodzkim oraz w sprawie irygacji i nawodnienia południowych obszarów równiny nadkaspjskiej, zachodniej Turkmenii, delty Amu-Darii oraz zachodniej części pustyni Kara-Kum.

Opublikowana przez prasę radziecką uchwała Rady Ministrów ZSRR stanowi nowe, potężne ogniwo w łańcuchu przedsięwzięć znie

rzających do przeobrażenia przyrody na olbrzymich połaciach Związku Radzieckiego i rozbudowy bazy materialnej komunizmu.

Łączna powierzchnia obszaru, który objęty zostanie nową siecią irygacyjną wyniesie 8.300.000 ha. Trzonem całej sieci potężnych urządzeń hydrotechnicznych będzie Kanał Turkmeński.

Kanał Turkmeński o długości 1.100 km. zbudowany zostanie

na trasie od miejscowości Tachja-Tasza znajdującej się nad Amu-Darią, przecinać będzie pustynię Kara-Kum, następnie bieć będzie dawnym korytem rzeki Uzboj do pozbawionych wody terenów niziny nadkaspjskiej i zachodniej Turkmenii.

Uchwała Rady Ministrów ZSRR przewiduje w ramach budowy połączonego węzła hydroenergetycznego zbudowanie olbrzymiej zapory wodnej na rzece Amu-Daria w pobliżu Tachja-Tasza oraz dwóch tam na trasie Kanału Turkmeńskiego.

Zbudowane zostaną trzy elektrownie wodne o łącznej mocy 100.000 kw: jedna przy zaporze wodnej w pobliżu Tachja - Tasza oraz dwie przy zaporach na Kanale Turkmeńskim.

Uchwała Rady Ministrów ZSRR przewiduje rozpoczęcie prac nad budową Kanału Turkmeńskiego w roku 1951 i zakończenie ich w roku 1957.

Wybór pism Fr. Fiedlera ukaże się w druku

WARSZAWA. — W 70-tą rocznicę urodzin wybitnego działacza ruchu rewolucyjnego Franciszka Fiedlera spółdzielnia wydawnicza „Książka i Wiedza” postanowiła wydać w najbliższym czasie wybór jego pism i artykułów.

Z posiedzenia Rady Bezpieczeństwa

NOWY JORK. — W poniedziałek odbyło się posiedzenie Rady Bezpieczeństwa, poświęcone rozpatrzeniu skargi Chin na bombardowanie terytorium chińskiego przez samoloty amerykańskie. Na porządek dzienny znajdowała się przede wszystkim rezolucja radziecka, domagająca się zaproszenia przedstawicieli rządu Chińskiej Republiki Ludowej do udziału w obradach w tej sprawie.

Po obszerniej dyskusji przystąpiono do głosowania. Rezolucja radziecka nie została uchwalona, ponieważ uzyskała tylko 6 głosów zamiast koniecznych 7 głosów.

Następne posiedzenie odbędzie się 12 września.

W walce o Plan 6-letni

Budowlani Nowej Huty

podejmują zobowiązania długoterminowe

KRAKÓW. — Dążąc do utrwalenia pokoju i wzmocnienia sił jego obozu, założy przedsiębiorstw budowlanych w Nowej Hucie, w dalszym ciągu podejmują długoterminowe zobowiązania produkcyjne, które przy miosą poważne oszczędności i przyspieszą wykonanie rocznego planu produkcyjnego.

Ostatnio cała załoga Państwowego Przedsiębiorstwa Robót Komunikacyjnych Nr 2, wykonującego wszystkie prace związane z rozbudową węzła drogowego dla Nowej Huty — przystąpiła do długookresowego współzawodnictwa pracy, zobowiązując się zwiększyć przekroczenie norm przeciętnie o 50 proc., oraz wykonać szereg ważnych robót budowlanych przedterminowo.

Zrealizowanie podjętych przez poszczególne brygady PPRK Nr 2 zobowiązań przyczyni się do przedter-

minowego wykonania jednej z najważniejszych w przemyśle polskim inwestycji Planu 6-letniego.

GRZZ protestuje przeciwko represjom wobec Polaków we Francji

WARSZAWA. — Centralna Rada Związków Zawodowych wystosowała do prezydenta Republiki Francuskiej Vincent Auriola pismo, w którym w imieniu przeszło 4 milionów ludzi pracy, zorganizowanych w polskich związkach zawodowych, protestuje jak najostrzej przeciwko nowej fali represji, aresztowań i wysiedleń skierowanej przeciwko obywatelom polskim, zamieszkałym we Francji.

W dalszym ciągu pisma czytamy:

„W imieniu mas pracujących Polski żądamy natychmiastowego zaprzestania represji przeciwko Polakom, zamieszkałym we Francji, represji, które są sprzeczne z podstawowymi zasadami prawa i sprawiedliwości, a odpowiadają jedynie żądaniom i interesom imperialistycznych podlegaczy wojennych — siewców nienawiści między narodami i podpalaczy świata.

Wystawa ku czci bojowników o socjalizm

otwarta w ZPB im. Marchlewskiego

W wielkiej sali świetlicy ZPB im. Juliana Marchlewskiego w Łodzi otwarta została wystawa, poświęcona pamięci bohaterów polskiej klasy robotniczej Hibnera, Kniewskiego i Rutkowskiego, którzy 25 lat temu zginęli z rąk kapitalistycznych władców Polski na stokach Cytadeli warszawskiej.

Dnia 9 września br. Prezydent RP Bolesław Bierut zwiedził halę targową na Koszykowej, kierowaną przez Warszawską Spółdzielnię Spożywców. Foto-AR

„Będziemy demaskować podlegaczy wojennych” Przemówienie Thoreza

GENEWA. — Jak donoszą z Paryża, na placu przed ratuszem w Gap odbył się potężny wiec ludowy, na którym wygłosił przemówienie Thorez.

Thorez oświadczył m. in.:

Walczyliśmy przeciwko przedłużeniu okresu służby wojskowej i pozostajemy wierni tradycjom, o które re walczyli socjaliści i Generalna Konfederacja Pracy w 1913 roku. Walczyliśmy także przeciwko 2-letniemu okresowi służby wojskowej w 1935 roku. Żadne groźby i żadne przesładowania nie zmuszą nas, byśmy się wyrzekli tej walki. 8 marca 1913 roku Jaures wystąpił w Nicei przeciwko 3-letniej służbie wojskowej. Reakcjonści wygwizdali go jako agenta zagranicznego. Dziś podobne oszczerstwa rzucą się na nas. Te same oszczerstwa rodzą te same zbrodnie. W r. 1914 zamordowano Jauresa. W 1950 roku — Juliana Lahaut. Lecz naszym prawem i obowiązkiem jest demaskowanie prowokacji amerykańskich imperialistycznych podlegaczy wojennych.

Interwencja Malika

w obronie ofiar terroru faszystowskiego w Grecji

NOWY JORK. — Sekretariat Narodów Zjednoczonych podał do wiadomości, że sekretarz generalny ONZ Trygve Lie otrzymał od delegata radzieckiego J. Malika dwa listy, w których delegat radziecki wzywa ONZ do podjęcia natychmiastowej interwencji w celu niedopuszczenia do wykonania przez rząd ateński wyroków śmierci orzeczonych przez sąd dorazny przeciw antyfaszystom greckim.

W obu swych listach J. Malik nalega, by sekretarz generalny ONZ Trygve Lie, w myśl uchwalonych na III i IV sesji Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych rezolucji w sprawie obrony ofiar terroru politycznego w Grecji powziął natychmiast odpowiedni kroki za pośrednictwem ONZ

W 70-ą rocznicę urodzin
red. Fr. Fiedlera

Zespół redakcyjny „Expressu Ilustrowanego” wysłał wczoraj następującą depezę: „Niemordowanemu, ofiar-nemu działaczowi polskiej klasy robotniczej, zahartowanemu w czteroletniej walce bezkompromisowemu rewolucjonście, redaktorowi i publicyście, którego prace są wzorem dla dziennikarzy polskich, naczelnemu redaktorowi „Nowych Drog” Franciszkowi Fiedlerowi w dniu 70 rocznicy Jego urodzin, przesyła wyrazy hołdu i życzenia dalszej owocnej pracy dla Polski Ludowej

Zespół redakcyjny
„Expressu Ilustrowanego”

Surowce leżą bezużytecznie

Musimy je wydrzeć ziemi!

Przez zwiększenie eksploatacji oraz szersze zastosowanie chemii —
wzmocnimy krajową bazę surowcową

Burzliwy rozwój naszego życia gospodarczego, zwiększa wydatnie zapotrzebowanie na surowce: na rudy żelaza i metali kolorowych na paliwa płynne, surowce chemiczne i włókiennicze. Zapotrzebowanie to stwarza konieczność rozbudowy bazy surowcowej.

Nie jesteśmy krajem zbyt hojnie wyposażonym w bogactwa kopalne. W nieograniczonych ilościach — w stosunku do własnych potrzeb — posiadamy jedynie węgiel kamienny i brunatny, torf, sól kamienną i gips, a ponadto surowce tzw. ceramiczne: granit, bazalt, wapień, margiel, piaskowiec i wszelkiego rodzaju gliny zwykłe, plastyczne i ogniotrwałe.

W dziedzinie surowców metalicznych sytuacja nie przedstawia się tak korzystnie: jedynie, jeśli chodzi o zapotrzebowanie na cynk i ołów, — mamy na długi okres czasu zapewnioną niezależność od importu. Zasoby naszych rud żelaza, miedzi, arsenu i niklu, a także nasze złoża ropy naftowej, nie mogą uczynić nas samowystarczalnymi.

Mimo to jednak zaliczamy się do krajów średnio wyposażonych w kopaliny, posiadamy bowiem lepsze warunki rozwoju przemysłu od wielu innych państw.

Większość naszych rud — to przeważnie rudy niskoprocentowe, zawierające niewielkie ilości czystego metalu. Odnosi się to zarówno do rud żelaza, które w 94,5 proc. zawierają przeciętnie około 33 proc. czystego metalu, jak i rud miedzi, a nawet cynku i ołowiu. Niskoprocentowość naszych rud była źródłem powstałej w okresie międzywojennym i pokutującej tu i ówdzie jeszcze dziś opinii, że rudy tych nie opłaca się eksploatować na szeroką skalę.

Teoria ta jest całkowicie niesłuszna i wręcz szkodliwa. Eksploatacja rud krajowych jest konieczna i opłacalna, tym więcej, że rudy niskoprocentowe można wzbogacać. Wzbogacanie kopalni przy pomocy nowoczesnych metod praktykowane już od wielu lat na szeroką skalę w Związku Radzieckim, odegrać może olbrzymią rolę w naszej gospodarce narodowej. Umożliwia ono racjonalne wykorzystywanie rud ubogich i surowców o skomplikowanym składzie mineralnym.

Zmiana metod wydobycia pozwoli na wydatne polepszenie sytuacji w zakresie zaopatrzenia w ropę naftową. Wiercenia udarowe należy zastąpić obrotowymi: przy wierceniach tych uzyskuje się w ZSRR średnio 600 mtr. bież. otworu wiertniczego miesięcznie.

Nowe tysiące ton ropy może dać ponadto wótrna eksploatacja złóż zdawałoby się już wyeksploatowanych, przez włączanie do nich sprężonego powietrza, gazu lub wody.

Aby powiększyć krajową bazę surowcową należy rozszerzyć zakres badań geologicznych i przyspieszyć je. Jesteśmy krajem bardzo słabo zbadanym pod względem geologicznym. Jest to jeszcze spuścizna okresu międzywojennego, kiedy to w tak ważnych

dzielinach życia gospodarczego jak przemysł węglowy i naftowy ograniczono się jedynie do dorywczych ekspertyz.

Na powiększenie własnej bazy surowcowej może wpłynąć ponadto stosowanie w przemyśle na szeroką skalę artykułów zastępczych.

Z coraz poważniejszą pomocą spieszy też naszemu przemysłowi — w dziedzinie zaopatrzenia w surowce — nowoczesna chemia. Syntetyczny kauczuk, włókno, benzyna, masy plastyczne — to poważna część surowca, którym zaopatrzmy przemysł w ciągu 6-letnia: np. włókna sztuczne, produkowane wyłącznie z surowców krajowych, pozwolą mimo poważnego zwiększenia produkcji tkanin bawełnianych i wełnianych — ograniczyć import bawełny i wełny.

Mogą one bowiem w określonym procencie być dodawane do bawełny i wełny w postaci włókien ciętych, przy czym jakość tkaniny często na tym zyskuje.

W zakresie surowców włókienniczych należy ponadto rozwinąć silnie hodowlę owiec i zwiększyć uprawy lnu i konopii.

Nasze
PRAWO

JÓZEF DALICKI: — W sprawie umożliwienia Panu pogłębienia wiedzy w związku z objęciem pracy w warsztacie elektrotechnicznym radzimy zwrócić się do Dyrekcji Okręgowej Szkolenia Zawodowego (ulica Piotrkowska nr 125) a zostanie Pan skierowany na odpowiedni kurs.

„ŁADNY”: — Obowiązek przestrzegania terminowej spłaty rat za zakupiony aparat radiowy, ciąży na dłużniku, a więc powinien Pan być, nie czekając na nakaz płatniczy, który nie był we właściwym terminie doręczony, uiścić wpłatę ratową. Kończenie ponoszenia przez Pana kosztów protestu weksla jest konsekwencją niedbalstwa, którego Pan się dopuścił i dlatego nie widzimy możliwości interweniowania w tej sprawie.

ANNA WITKOWSKA — TKACZKA: — Naturalnie, że może Pani wystąpić na drogę sądową przeciwko nieuczciwemu dłużnikowi, skoro ma Pani świadka, który wie, i może stwierdzić, że pożyczka Pani pieniądze. Wobec tego, że znajduje się Pani w krytycznej sytuacji i nie posiadając środków na prowadzenie sprawy — radzimy zgłosić się do Społecznego Biura Porad Prawnych (ul. Narutowicza nr 45), gdzie poinformują Panią dokładnie o krokach, jakie należy przedsięwziąć oraz wskażą adwokata. Koszty postępowania sądowego ciężar będą na stronie, która sprawę przegra.

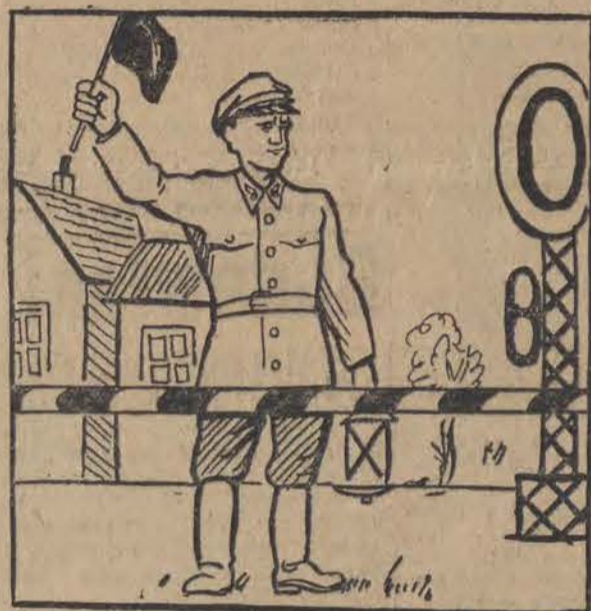
W. S. — KOLUMNA: — Powinien Pan złożyć ofertę do Dyrekcji Okręgowej PKP — ul. Węglkowskiego nr 20. W sprawie dochodzenia szkód materialnych i materialnych w związku z nieszczęśliwym wypadkiem podczas pogrzebu — radzimy zgłosić się do Społecznego Biura Porad Prawnych, ulica Narutowicza nr 45.

Dożynki w Lublinie

W ub. niedzielę odbyły się w Lublinie ogólnopolskie dożynki. Na zdj.: mieszana kapela ludowa.

Kto to jest?

Kupon Nr 11

To jest

Codzienna nowelka „Expressu”

Jarosław Hasek

Tragedia kupca

Dziwni są ci panowie z urzędu podatkowego! W swoim biurze, za barykadą, zrobioną ze stert najrozmaitszych kwestionariuszy i formularzy, siedzą niby drapieżcy, czekający na swoją ofiarę i biada obywatelowi, który wpadnie w ich macki!

Początkowo pytania, jakie ci stawia urząd podatkowy, są bardzo grzeczne, bawerskie nawet! W swoich formularzach tytułują cię „Wielce szanowny panie” i w sposób błagalny proszą ażebyś ustalił dokładnie jakie masz dochody, majątek stały lub niestały, czy masz samolot, balon, czy w razie kataru używasz chusteczki batystowej czy też płóciennej i interesują się innymi bardzo intymnymi drobiazgami. Następne pismo nie jest już tak grzeczne. A kiedy zignorujesz je, w następnych swoich listach grożą ci grzywną albo aresztem!...

A co jest w tym wszystkim najtragiczniejsze, to to, że jeśli nawet im odpowiesz, nie dadzą oświadczeniu twojemu wiary, ale całkiem zwyczajnie odpisują: „Nie możemy znaleźć okoliczności, abyśmy mogli zgodnie z paragrafem 137-ym obniżyć wymiar podatkowy, lub według paragrafu 184-ego zrezygnować z jego ściągnięcia”.

Zaiste, marny jest los człowieka posiadającego jakikolwiek majątek! A przy-

kładem tego jest chociażby hurtownik Sihrawa.

Ogólnie szanowany mąż ten otrzymał pewnego razu z urzędu podatkowego pismo, z którego wynikało, że urząd ten, sprawdzając jego zeznania dochodowe za rok 1912-y, uznał, że cyfry podane go przez niego, są stanowczo za niskie, a co za tym idzie, nasuwają pytanie, czy zeznanie powyższe zgodne jest z prawdą?

Pan Sihrawa doszedł do wniosku, że jeśli przytoczy szereg katastrof i niepowodzeń kupieckich, które osłabiły jego finansową siłę, kto wie, czy nie uda mu się zmiękczyć serca bezwzględnych urzędników.

Zaczem, srodze się pocąc i długo kombinując, zaczął pisać:

Do wielce czelegożnego urzędu podatkowego w Pradze II.

Ponieważ nie chciałbym, ażeby uważano, że dochody moje są rzeczywiście wielkie, pozwałam sobie złożyć następujące wyjaśnienia, z których wynika, że nie mogę zapłacić nadesłanego mi wymiaru podatkowego, ponieważ:

1) Kiedy tego roku — w celach wypożyczonych — podróżowałem po morzu Egejskim, przy jednej z wysepek Iódz nasza rozbiła się i wraz z wszystkimi moimi papierami wartościowymi poszła na dno, Marynarzom, którzy mnie uratowali.

obiecałem 10 tysięcy nagrody. Bojąc się, ażeby pieniądze te nie wpadły w niepowołane ręce, wybrałem się po raz drugi w drogę przez Pragę, Wiedeń, Budapeszt do Salonik. W czasie podróży banda rabusiów wzięła mnie do niewoli, zabrała tych 10 tysięcy koron i uprowadziła mnie w góry, tak że rodzina zapłacić musiała drugich 10 tysięcy koron...

2) Pewien agent, handlujący budzikami oszukał mnie w najhaniebniejszy sposób. Kupiłem u niego 12872 budziki. Kiedy już zapłaciłem za nie okazało się, że budzikom tym brak jest pewnych kółek. Siłą rzeczy odsprzedałem budziki te z wielką stratą, która zamyka się w sumie 9820 koron.

3) Rodzina moja składa się z 14 osób. Ponieważ mieszkaliśmy w bardzo niezdrowym mieszkaniu, w którym panowały zawsze silne przeciągi, zmuszeni byliśmy nosić w uszach watę. Przez jakieś tragiczne nieporozumienie zamiast waty sprzedano nam raz bawełnę strzelniczą. Tak się zdarzyło, że wkrótce potem pojechaliliśmy na wycieczkę do Szwecji. Bawiąc w Upsali wstąpiliśmy do wielkiej biblioteki, gdzie wskutek przeciągu trzasnęły drzwi, co spowodowało tragedię: eksplozję mego syna Jana i córki Marii. Prócz nich ofiarą wybuchu stała się cała biblioteka, tak że po długich targach zmuszony byłem zapłacić 90 tysięcy koron odszkodowania. Również dużo pieniędzy kosztował pogrzeb moich dzie-

Tu w oczach pana Sihrawy ukazały się lzy on zaś westchnął ciężko.

— Nieszczęśliwe moje dzieci! Takie były zacne i pocziwe!

Westchnął raz jeszcze i zaczął pisać dalej:

4) Zgubiłem złoty zegarek wartości 100 koron.

5) Dotychczas niewiadomo co się stało ze statkiem, który wiozł z Cejlonu zakupiony przeze mnie ładunek kawy. Na transakcji tej straciłem 4 tysiące koron.

6) Mój kasjer, który niósł do banku pieniądze, zniknął w tajemniczy sposób, a razem z nim 7201 koron...

Pan Sihrawa, sporządzwszy powyższy bilans, rzekł do siebie melancholijnie:

— Teraz będę musiał dodać to wszystko i obliczyć ile straciłem...

Zaiste tragiczna musiała to być lektura bo im dłużej pan Sihrawa czytał, tym bardziej wydłużała mu się twarz. A kiedy już doliczył się 240 tysięcy koron straty, błąd jak trup chwycił się za głowę, zapląkał i wypadł na ulicę.

Epilog tej sprawy stał się potem sensacją dla całej Pragi. Oto dwie godziny później zaarrestowano wielkiego hurtownika Sihrawę za to, że zebrał pod kościołem Św. Stefana.

Prowadzony do aresztu kupiec wołał rozzwierającym głosem do zaferowanego tłumy gapiów:

— Jestem naprawdę żebrakiem!... Jestem naprawdę żebrakiem!...

(Tłum. A)

Przygody Wicka i Wacka

WACEK: — Halo! Wstawaj!
WICEK: — Czego chcesz? Przecież do-
piero piąta! Mamy czas!...
WACEK: — Orkiestra idzie!...

WICEK: — Ach ty głuptasie! Jaka
tam orkiestra? To przecież pani Bimbal-
ska dywany trzepie!
WACEK: — Też czas wybrała!

WICEK: — Ledwie człowiek wrócił z
pracy znów to trzepanie!
WACEK: — Cierpliwości! Jak wytrze-
pie, będziemy mieli spokój...

WICEK: — Zwariowała baba! Nawet
o dziesiątej w nocy trzepie!
WACEK: — Staraj się zasnąć, bo rano
znowu nas zbudzi...

Wiec pokojowy na terenie Radogoszcza

W najbliższą niedzielę, 17 bm., odbędzie się na terenie byłego obozu w Radogoszczu wiec manifestacyjny pod hasłem „Walczyliśmy o utrwalenie sprawiedliwego pokoju światowego”.
Wicek organizują wspólnie Związek Bojowników o Wolność i Demokrację oraz Związek Inwalidów Wojennych.

MHD reperuje radioodbiorniki

Przy ul. Narutowicza 9 powstał ostatnio uspołeczniony punkt naprawy odbiorników radiowych. Urucho- mił go Miejski Handel Detaliczny. Podobne punkty otworzy się także w innych punktach miasta.
Jak nas informuje MHD, naprawy dokonywać się będzie jedynie na miejscu. Wprowadzenie wzorem Warszawy reperacji w mieszkaniach właścicieli odbiorników jest u nas chwilowo niemożliwe. (x)

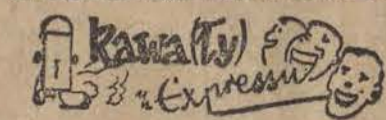
Udogodnienie dla studentów Bezpłatna reperacja obuwia

Akademicy otrzymają również pracownię krawiecką

Studenci łódzcy uzyskali w tych dniach własną, bezpłatną pracownię szewską, mieszczącą się na razie przy ul. Sienkiewicza 58. W przyszłym tygodniu pracownia przeniesie się do lokalu własnego przy ul. Jacza 34.

Uruchomienie tej placówki jest zasługą Towarzystwa Przyjaciół Młodzieży Szkół Wzwyższych. Pracownia zatrudnia w tej chwili 3 szewców, którzy zajęci są reperowaniem obu- wia, otrzymanego w ramach przy- działu z Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. Obuwie te, w ilości około 40 tysięcy par otrzymają wszy- scy potrzebujący studenci z łódz- kich wyższych uczelni.

W późniejszym okresie, tj. po roz- poczęciu roku akademickiego, pra- cownia nastawi się na bezpłatną na- prawę obuwia dla studentów wszy- stkich wyższych uczelni w Łodzi, przy czym pierwszeństwo mieć bę- dą stypendyści.

Rzecz dzieje się w stolówce.
— Nie smakuje panu ta ryba? —
pyta kelnerka. — To dlatego, że
pan się spóźnił na obiad...
— Ma pani rację — przyznaje
konsument. — Spóźniłem się i to
chyba o jakieś trzy dni...

Do księgarni wchodzi klient i pro-
si o książkę „Stare i nowe” Rudnic-
kiego.

— Proszę bardzo — odpowiada
sprzedawca. — Mamy jeszcze kilka
egzemplarzy czwartego wydania...
— Czwartego wydania? Nie, to ja
tego nie wezmę, bo nie czytałem
jeszcze poprzednich trzech wydań...

Mała Zosia zwraca się do matki.
— Mamusi, zjedź do sklepu po
zeszyt...
— Ani mi się waż! Deszcz leje,
że psa szkoda wypędzić... Tatusz wyj-
dzie i kupi ci zeszyt.

Chronimy dzieci przed gruźlicą

„Fabryka zdrowia” powstanie w suchych lasach łagiewnickich

W gigantycznym ośrodku leczniczym działwa szybko wróci do zdrowia

Łódź przystąpiła do generalnej ofensywy na odcinku walki z gruźlicą. Usuwając zaniechania kapitalistyczne, poprawiając co- raz bardziej warunki komunalne świata pracy — niszczy się po- żywkę, na której gruźlica zbierała przed wojną obfite plony w proletariackim mieście.

Przed wszystkim pomyślano o poważnej rozbudowie obecnych i budowie nowych ośrodków le- czenia tej choroby. Inwestycjom tym nie poświęcano w przedwo- jennej Łodzi wiele uwagi, gdyż panowało przekonanie, iż najsku- teczniejszym jest tylko leczenie klimatyczne.

Dziś wiemy jednak, że gruźlicę leczyć można wszędzie. Mó- wią nam o tym zresztą doświadcze- nia, zdobyte w ciągu wielu lat

w sanatorium i prewentorium w Łagiewnikach.

Z tego też powodu władze miej- skie postanowiły wybudować w lasach łagiewnickich nowy, ol- brzymi ośrodek przeciwgruźliczy o charakterze sanatoryjno-prewen- toryjnym. W jego części prewen- toryjnej znajdzie miejsce około 500, a w sanatoryjnej — około 200 dzieci.

Rząd nasz, doceniając wagę tej inwestycji, umieścił Łódź na pierwszym miejscu w ogólnopa- stwowym planie inwestycyjnym służby zdrowia. Łagiewnicki ośro- dek będzie więc największą tego rodzaju budową w Polsce — istną „fabryką zdrowia”.

W skład tego ośrodka-kolosu wejdzie kilkanaście budynków. Część z nich będzie służyła jako prewentoria, a część jako sanato- ria dla dzieci w wieku do lat czterech.

Ponieważ okres pobytu dziecka w łagiewnickim ośrodku zdrowia wyniesie przeciętnie od trzech do czterech miesięcy, a będą to głównie dzieci w wieku przed- szkolnym i szkolnym — postano- wiono umożliwić im w czasie le-

czenia naukę. Kilka budynków zarezerwuje się więc na szkołę w zakresie siedmiu oddziałów oraz na cztery przedszkola.

Poza tym dla dzieci najmłod- szych urządzi się wspaniały dzie- ciniec. Aby ułatwić personelowi ośrodka pracę leczniczo-wycho- wawczą, podzieli się wszystkie dzieci na grupy i tak: najmłodsze — po 10, w wieku przedszkolnym — po 16 i w wieku szkolnym — po 24.

Odpowiednie fundusze na roz- poczęcie i kontynuowanie robót są już przyznane, toteż do pierw- szych prac nad budową ośrodka przystąpi się na początku przy- szłego roku. Ponieważ całość ro- bót rozłożono na dwa lata, w koń- cu roku 1952 ośrodek będzie już gotów na przyjęcie dzieci. (kl)

Podnosimy kwalifikacje włóknarzy

Szkolenie musi być masowe

Doniosłe uchwały narady robotniczej

Wczoraj w lokalu Zarządu Związku Zawodowego Włóknarzy w Łodzi odbyła się narada robotcza, zwołana w celu omówienia sprawy szkolenia i doszka- lania masowego robotników nie wyrabiają- cych norm.

W celu więc podniesienia kwalifi- kacji zawodowych robotników postanowio- no:

- uaktywnić wszystkie ogniska zwią-
kowe na odcinku szkolenia maso-
wego robotników,
- zorganizować przy Radach Zakła-
dowych specjalne komisje szkole-
niowe,
- popularyzować akcję szkoleniową
na naradach wytwórczych,
- powziąć czelowych przodowni-
ków pracy i racjonalizatorów z
tym ruchem,
- objąć akcją szkolenia i doszka-
lania młodzież zatrudnioną przy
produkcji,
- wprowadzić repetytoria i egzami-
ny dla robotników,
- prowadzić systematyczną akcję
uswiadomiaczącą, w celu wydobycia
ukrytych rezerw dla realizacji za-
dań Planu 6 letniego. (w)

Zebrań organizacyjnych

instruktorów świetlicowych

Wydział Kultury i Oświaty ORZZ w Łodzi zwołuje pierwsze organizacyjne zebranie instruktorów świetlicowych: teatralnych, chóranych i tanecznych, które odbędzie się w dniu 16 bm. o go- dzinie 10 w Teatrze Świetlicowym ORZZ przy ul. Traugutta 18.

Ze względu na ważność spraw doty- czących instruktorów obecność obowią- zkowa.

Niepotrzebna wędrówka towarów

Z magazynu - do sklepu

Skrócenie drogi masy towarowej to duże oszczędności, to korzyść dla klienta

czasem za normalne uważa się zjawiska, które wcale normalne nie są. Dopiero głębsze zastanowienie się lub konieczność życiowa wykry- wają niedorzeczności w sprawach pozornie prostych.

Rozważmy drogę jaką musiał prze- być np. kubek porcelanowy, zanim trafił z Centrali Handlowej Cerami- ki do rąk nabywcy. Z magazynu CHC odebrała go jakaś instytucja handlu detalicznego, przypuścimy — PSS. Wystawiono oczywiście przy tym potrzebne faktury, za- chunki i przewieziono do magazynu „Powszechnej”.

W tym magazynie kubek znów po- leżał, aż uzgodniono zamówienia sklepów, wystawiono ponownie fak- tury i skalkulowano odpowiednią ce- nę detaliczną. Następnie przewie- ziono kubek do sklepu i wystawio- no go wreszcie na sprzedaż.

Na pierwszy rzut oka — w por- ządku, ale po zastanowieniu się wielu czytelnikom nasunie się pyta- nie: „Czy kubka nie można było

przewieźć od razu do sklepu? Po co wozić z magazynu do magazynu?”

Właśnie, że można. Należałoby tyl- ko zreorganizować pracę central handlowych w hurcie i w detalu.

Jest to sprawa bardzo ważna. Bo nie chodzi tu o jeden kubek porce- lanowy, który posłużył nam tylko jako przykład. Drogę taką przeby- wały dotychczas tysiące kubków, setki tysięcy metrów materiałów włókienniczych i masy innych towa- rów.

Do skrócenia tej drogi przystąpi- ła PSS w Łodzi. Po dokładnym opra- cowaniu projektu — obecnie już zrealizowanego — okazało się, że 80 proc. całej masy towarowej moż- na kierować od razu do sklepów de- talicznych z pominięciem drugiego magazynu. Centrale handlowe mu- szą tylko zmienić system fakturowa- nia dostaw — wystawiać rachunki ze skalkulowaną ceną detaliczną dla każdego sklepu oddzielnie.

Czyli trochę więcej pracy biuro- wej w magazynach central handlo-

NA EKRANIE

Bar mleczny to nie kawiarnia!

Miała na głowie koronę. Nie zło- ta, bo te już są niemożne, ale mi- sternie uplecioną z własnych włó- sów.

Weszła, rozejrzała się, a że były jeszcze wolne miejsca, usiadła. To- warzyszący jej mężczyzna przyniósł dwie filiżanki kakao, usiadł obok. I zaczęła się piękna idylla...

Obok ludzie jedli śniadania na stojąco, bo 25 krzesełek znajdujących się w barze mlecznym przy ro- gu Piotrkowskiej i Bandurskiego nie może przecież pomieścić wszy- stkich konsumentów. Jedli i spieszy- li się, aby zdążyć do pracy, a oni nie poza sobą nie widzieli. Patrzy- li sobie w oczy i rozmawiali.

Dziesięć minut, dwadzieścia pół godziny, setki ludzi zdążyło już zjeść śniadanie i iść do pracy — od 7-ej do 8-ej panuje tu najwięk- szy ruch, — a oni wciąż rozmawia- li...

O, nieznamo pani! Bar mleczny to nie kawiarnia. Tu nie przychodzi się po to, aby spędzić czas na roz- mowie, ale po to aby zjeść śniada- nie. Toteż krzesełek nie można oku- pować godzinami.

A jeśli już nie ma pani gdzie się wygadać, to nie spadnie napewno z głowy misternie upleciona koro- na, jeśli zrobi to pani... na stojąco! (m)

Rekordowy rzut Bregulanki w kuli

W Bukareszcie zakończono między narodowe lekkoatletyczne mistrzostwa Rumunii, w czasie których zawodnicy Czechosłowacji zdobyli 12 tytułów mistrzowskich, Węgry — 9, Polska, Finlandia i Rumunia — po 3, Niem. Rep. Dem. — 2.

W ostatnim dniu mistrzostw Pola cy odnieśli dwa sukcesy. Należą do nich: zwycięstwo w kuli kobiet i ustanowienie nowego rekordu Polski przez Bregulanę, która osiągnęła 13,40 m oraz zwycięstwo Weinberga w trójskoku, wynikiem 14,64 m w biegu na 1500 m. Potrzebowski zajął 4-te miejsce wynikiem 3,56,8.

TEATRY

Nowy — „BOHATEROWIE DNIA POWSZEDNIEGO” — 19.15

Im. Stefana Jaracza — „SPRAWA PAWŁA ESZTERAGA” — Aleksander Gergely — godz. 19.15.

Powszechny — „WIELKI CZŁO. WIEK DO MAŁYCH INTERESÓW” — godz. 19.15.

Osa — „ŚLUBY MURARSKIE” czyli wodewil warszawski — 19.30.

Lutnia — „CÓRKA PANI AN-GOT” — godz. 19.15.

Żydowski — teatr nieczynny. Arlekin — „SAMBO I LEW” — godz. 17.

KINA

ADRIA — Diabelska gra — 16, 18, 20.

BAŁTYK — Stiepan Razin — 16, 18, 20, 21.

BAJKA — Torpedowiec nieugięty — 18, 20.

GLYNIA — Program aktualności nr 34.

HBL — Kino nieczynne.

MUZA — Wschodnie zaloty, 18, 20.

POLONIA — Dwie brygady — 16, 30, 18, 30, 20, 30.

PRZEDWIOŚNIE — S. S. Orzeł zagał — 18, 20.

ROBOTNIK — Pustelnia parmeńska I seria — 18, 20.

ROMA — Muzyka i miłość — 18, 20

REKORD — Córka marynarza — 18, 20.

STYLLOWY — Maszeńka — 18, 20.

ŚWIT — Dni i noce — 18, 20.

TECZA — Przeczucie — 16, 30, 18, 30, 20, 30.

TATRY — Milczenie jest złotem — 16, 30, 18, 30, 20, 30.

WISŁA — Nasz chleb powszedni — 16, 30, 18, 20, 30.

WŁÓKNIARZ — Pieśń tajgi — 16, 18, 30, 20, 30.

WOLNOŚĆ — Skarb — 16, 18, 20.

ZACHĘTA — Płonienie — 18, 20.

Wystawa sportowa

Pięć lat Zrywu

Ilustracja dorobku klubu na przestrzeni 1946-1950 r.

K.S. Związkowiec Zryw postanowił zorganizować wystawę sportową, która ma zobrazować dorobek klubu na przestrzeni lat 1946-1950.

Założeniem wystawy ma być zilustrowanie działalności klubu wrosłego na tradycjach ZWM, osiągnięcia poszczególnych klubów wchodzących obecnie w skład Związkowca Zrywu po przeprowadzonej fuzji oraz działalność klubu już po reorganizacji sportu w Polsce.

Zorganizowanie takiej wystawy nie jest łatwym zadaniem, zwłaszcza jeśli nie dysponuje się odpowiednimi zasobami pieniężnymi. A jednak... Ale nie uprzedzamy wypadków.

Wystawa ma potrwać 7 dni od soboty 16 do soboty 23 września. Prawo zwyczajowe daje prasie pierwszeństwo, więc jakże nie skorzystać z tego i nie obejrzeć wystawy w stanie surowym. Oto co ujrzelśmy na miejscu.

Obszerny lokal Związkowca Zrywu przy ul. Pogonowskiego 82 zmienił zupełnie swój wygląd. Okupuje go wystawa i to bez reszty. Piękna hala główna, boczna sala bokserska, wreszcie świetlica — wszystko to zajęte jest pod wystawę.

Na wielkiej sali liczne, estetycznie wykonane plansze wskazują fazy rozwojowe klubu i jego osiągnięcia. Widzimy więc, że obecny Związkowiec Zryw wchłonął w siebie małe klubiki jak Filmowiec, Pocztowiec, TUR Chojny, TUR Płomień, Drukarz, Skóra, o których milczy już dzisiaj historia powojennego sportu Łodzi.

Zwłaszcza jedna z plansz na pewno zwróci szczególną uwagę zwiedzających, mówi ona bowiem o sporcie w Polsce Ludowej i o wkładzie do-

Gwardia gra przy siatce i pod koszem

W Łodzi odbędzie się w ciągu soboty i niedzieli ogólnopolskie mistrzostwa Z. S. Gwardii w siatkówce i koszykówce żeńskiej i męskiej.

W rozgrywkach, które odbędą się na stadionie Włókniarza przy ul. Kiłińskiego, wezmą udział mistrzowskie zespoły poszczególnych województw. Początek rozgrywek o godz. 9. W razie nieporozumienia rozgrywki odbędą się na sali w „Ognisku”.

konanym przez klub w sojusz robotniczy - chępski. Widzimy, że Związkowiec Zryw brał czynny udział w Świecie Ludowym w Łaznowie i Sie radzu, mamy dowody opieki klubu nad uczniami PSTP, udziału w imprezach masowych, w biegach narodowych, marszach jesiennych, w święcie i Maja, wreszcie i to, czym chyba żaden inny klub w Polsce po szczyście się jeszcze nie może — zdobycie przez cały zarząd odznaki S. P. O.

Inna znów plansza przypomina nam, jakimi drogami rozwoju poszedł sport w Polsce Ludowej, jak od PUF, poprzez ustawę sejmową w 1948 r. o obowiązku wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, doszliśmy wreszcie do ostatnich ram organizacyjnych do GKKF.

Po środku sali widzimy dwa ciekawe modele zdradzające nam plany Związkowca Zrywu na okres Planu Sześcioletniego. Pierwszy z nich to piękny basen pływacki, bo skoro się ma najsilniejszą w kraju sekcję pływacką, nie dziwnego, że właśnie ta gałąź sportu jest oczkiem w głowie organizatorów wystawy. Drugi model przedstawia gmach specjal-

nie przewidziany na świetlicę klubu, bowiem na pracę kulturalną — oświetlają Związkowiec Zryw kładzie specjalny nacisk, przywiązując olbrzymie znaczenie do wychowania nowego typu sportowca.

W małej sali (bokserskiej) mieści się wystawa sprzętu. Tu widać rękawice Czarneckiego, panceny Głazewskiej, podarek od lyżwiarek ZSRR, podczas pobytu w Moskwie na mistrzostwach lyżwiarskich świata, wszelkiego rodzaju sprzęt klubowy oraz innych wybitniejszych sportowców. W świetlicy natomiast konkurują poszczególne sekcje w wystawie gazetek ściennych. Bardzo pomysłową gazetkę „zredagowała” sekcja bokserska. Liczne eksponaty: dyplomy, statuetki, plakietki, proporce, puchary i inne tego rodzaju nagrody są doskonałym uzupełnieniem całości. Ilustrującej rozwój i dorobek klubu.

Zwiedzający na pewno odkrywają jeszcze wiele innych walorów tej wystawy. — Wypada tu chociażby wspomnieć o udziale klubu i jego członków w akcji walki o pokój, ale nam zwiedzającym ją „na gorąco” tylko tyle udało się podpatrzeć.

(Rm.)

H. Rakoczy w Łodzi

na zawodach gimnastycznych Polska-FSGT

Jeszcze świeżo tkwią w pamięci sportowców łódzkich wrażenia z ogólnopolskich mistrzostw gimnastyki Zrzeszeń Sportowych, a już w sobotę Łódź będzie świadkiem nowego popisu gimnastycznego o charakterze międzynarodowym.

Tym razem starować będzie polska drużyna kobieca, która zmierzy się z reprezentacyjnym zespołem gimnastek z Francji (FSGT). Program zawodów obejmuje pięć konkurencji: ćwiczenia wolne, skok przez konia, ćwiczenia na kółkach, na poręczach i równoważni, z tym jednak, że ćwiczenia wolne odbywać się będą pod takt muzyki.

Reprezentacyjny zespół Polski składać się będzie z 12 zawodniczek. Wyznaczone zostały: mistrzyni świata Helena Rakoczy, mistrzyni Polski Rajndłowa, Krupianka, Skirlińska, Kanikowska, Marciniak, Kurzanek, Łukomska, wicemistrzyni Polski Bia-

szczykówna, Weisło, Konieczna i Najderska.

Gimnastyczki FSGT przybędą do Polski w Piątek. Zawody odbędą się w hali sportowej na Widzewie o godzinie 18-tej.

Szach, mat!

Mistrzostwa szachowe Łodzi przy szachownicach zasiądzie 18 zawodników

Tegoroczny turniej szachowy o mistrzostwo Łodzi odbędzie się w niedzielę, 17 bm. przy udziale 18 zawodników, wyznaczonych przez okręg łódzki.

ŁKS Włókniarz — Damański, Gadałski, Karnkowski, Kazanek, Piechota, Uzarski, Witkowski, Wróblewski.

AZS — Dryzek, Hermanowa, Kwapisz, Leszczyński, Panasiewicz.

Związkowiec Zryw — Amsterdamski, Ślusarski, Szymański.

Spójnia — Szapiro.

Rezerwowi: Furs (AZS), Siedlecki (Ogniewo), Szewczyk (Włókniarz Zgierz).

Wśród zakwalifikowanych graczy

Rekord Łodzi na dożynkach ustanowił Kundzik

Oprócz wspaniałych osiągnięć gospodarczych, wieś polska na dożynkach w Lublinie reprezentowała swą tężyznę fizyczną. Młode Ludowe Zespoły Sportowe pokazały swą liczebność, o czym świadczy udział w wspaniałej imprezie przeszło 500 sportowców. Spotkali się oni na boisku z członkami robotniczych zrzeszeń sportowych.

Na zawodach tych w biegu na 400 m Kundzik (Łódź) ustanowił nowy rekord okręgu łódzkiego, wynikiem 51,6. W skoku o tyczce startował za służony mistrz sportu Morończyk, który wynikiem 3,70 zajął pierwsze miejsce.

Z drużyną na tor na mistrzostwa Polski w Kaliszu

Zgodnie z kalendarzem imprez na rok bieżący, Poznań organizuje w niedzielę, dnia 17 września br., o godz. 11-ej, na stadionie miejskim w Kaliszu drużynowe mistrzostwa Polski na torze.

Protokolat nad tymi zawodami przyjął przewodniczący GKKF, poseł Lucjan Motyka.

Zgłoszenia drużyn klubowych przyjmie sekretariat Poznańskiego O. Z. Kol. — Poznań, ul. Daszyńskiego 113, m. 27, ob. Rogowski Teodor.

Mistrzostwa rozegrane zostaną dla zawodników kat. I-ej (licencja) na dystansie 4000 m, a dla kat. II-ej (kartowicze) na dystansie 2000 m.

ANDRZEJ ŻAŃSKI

— Przez dwanaście wieczorów?
— Tak, prawie dwa tygodnie! I doczekałem się wreszcie.

— Tak, doczekał się pan. Bardzo mi się spodobało, że umie pan czekać: bo jedną z najpiękniejszych cnót kochanka jest cierpliwość.

— Pamięta pani piękną opowieść o Jakóbku, który tyle lat czekał na piękną córkę Labana, Rachelę? W nagrodę za to otrzymał wreszcie tę, którą kochał... A ja? Co ja dostanę za swoje wierne czekanie?

— Zostanę u pana... dłużej niż przypuszczałam.

... Leżąc potem na otomanie powiodła znowu dokoła leniwym spojrzeniem.

W pokoju płonęło tylko jedno boczne, słabe światło, odbijając się trochę tajemniczo od kling starych szabel, łamiąc się srebrnym refleksiem na ostrzach staroświeckich sztyletów.

— Nad czym się tak zastanawiasz? — spytał ją Wolbrzycki.

— Myślę, że z miłości rodzi się nie tylko szczęście, ale również dużo kłesk i dramatów...

— Skąd przyszła ci do głowy taka myśl?

— Całkiem zwyczajna asocjacja! Pa-

trząc na te stare miecze i kindzały uprzytomniłam sobie, że pewnie ostrze niejednego z nich splamione było kiedyś krwią, tylko dlatego, że ktoś kogoś bardzo kochał. Tylko że teraz serca tych, którzy wtedy kochali, są już mikroskopijną garstką popiołu — a żelazo pozostało.

— I pozostała miłość, która jednych uszczęśliwia, a innym przynosi tragedię! — zauważył Wolbrzycki. A potem cicho do rzucił:

— A co przyniesie mi moja miłość dla ciebie?

Patrząc gdzieś daleko przed siebie, powiedziała jeszcze ciszej:

— Nie wiem, czy to jest bardzo dużo, czy też bardzo mało: prawie trzy miesiące takich nocy, jak dzisiejsza...

— Dlaczego tylko trzy miesiące?

— Bo potem znowu wyjadę.

— Dokąd?

— Tam, skąd przyjechałam. Do Monachium. Przecież wspominałam ci już, że tu, do Łodzi, przyjechałam tylko na pewien czas.

— Dlaczego musisz wracać? Co cię tam ciągnie? Czy aż tak bardzo podoba ci się Niemcy?

Energicznie potrząsnęła głową.

87)

— Mam w sobie trochę niemieckiej krwi, ale nie lubię Niemców. Szczególnie dzisiejszych, hitlerowskich. Tych nienawidzę z całej duszy. Ale rzecz dziwna, mam słabość do starej monachijskiej sztuki. A ty wiesz, że studiuję malarstwo.

— Malarstwo mogłabyś studiować z równym powodzeniem także i w kraju. Nie przekonałaś mnie! Myślę, że jest jednak jeszcze ktoś czy coś innego, co cię tam ciągnie.

— A gdyby nawet tak było, to i co? — stała się znowu dawną panną Brink, zuchwałą, wyzywającą.

— Domyślam się... więc jednak masz kogoś... — Wolbrzycki oparł policzek o nagie ramię Małgorzaty Brink i, spoglądając na blaski światła tańczące wśród ostrzy szabel, szepnął:

— Czy go bardzo kochasz?

Wzruszyła ramionami.

— Zapytaj raczej, czy on bardzo mnie kocha... Myślę, że tak, ale czy to jest ważne?

— Dla mnie, Małgorzato, jest ważne wszystko to, co tyczy się ciebie. Powiedz mi, kto on jest? Czy również artysta?

— Nie zgadłeś!... To jest twój kolega po fachu.

— Również oficer?

— Tak jest, tylko wyższy szarż; pułkownik. Lecz chociaż służy Marsowi, bardzo kocha sztukę i artystów. Może też właśnie dlatego zwrócił na mnie uwagę.

— Rozumiem... Najpierw zainteresował się twoją sztuką, a potem tobą samą.

— Tym razem zgadłeś! Ale powiem ci szczerze, że pochlebiłoby więcej mojej kobiecej ambicji, gdyby było odwrotnie —

gdyby był uwagę zwrócił najpierw na mnie, a potem dopiero na moją sztukę.

— Jest to chyba bardzo interesujący człowiek?

— Ach, tak! Uważam, że nawet bardzo interesujący... Ale zmieńmy temat. Zresztą powiedziałam ci już, że nie ja kochałam jego, ale on mnie.

Major Wolbrzycki przymknął oczy zastanawiając się nad czym głęboko. Wreszcie zaczyna bardzo ostrożnie:

— Powiedziałaś, Małgorzato, że w dzień ślubu Henryka Karwicza przeżyłaś „małą, śmieszoną tragedijkę” i że chciałaś o czymś zapomnieć. Zestawiam uważnie pewne szczegóły i dochodzę do wniosku, że...

— Że co?

— Że ty, Małgorzato, kochałaś się, a może i kochasz jeszcze, w Karwicu.

Patrząc na dwie skrzyżowane ze sobą szpady, wiszące na ścianie, panna Brink odpowiedziała z naciskiem:

— Nie lubię, jeśli moi partnerzy dorozumiewają się więcej, niż to, co sama chciałam im powiedzieć. Proszę to sobie zapamiętać. I proszę nie być zanadto zachłannym. Dziś ofiarowałam ci się cała. Możesz mnie pieścić i całować. Czy ci to nie wystarczy? Dlaczego prócz tego pragniesz jeszcze moich myśli i tajemnic, które chowam tylko dla siebie?

— Chcę poznać również twoje myśli i twoją przeszłość, bo wtedy przeświadczenie, że cię posiadam, byłoby jeszcze radość niejsze i mocniejsze!

Wzruszyła niemal pogardliwie ramionami.

(D.c.n.)